

LATVIJAS VALSTS ARHĪVS

LKP RĪGAS PILSĒTAS
LEŅINGRADAS RAJONA KOMITEJA

FONDS NR. PA-1101

APRAKSTI NR. 11-35

1979-1991

VĒSTURISKĀS IZZIŅAS

1969-1991

Latvijas Komunistiskās partijas (LKP)

Rīgas pilsētas Ļeņingradas rajona komiteja

PA-1101.fonds

Vēsturiskā izziņa

1969.g.-1987.g.

Saskaņā ar Padomju Savienības Komunistiskās partijas Centrālās Komitejas (PSKP CK) Sekretariāta 1969.gada 24.aprīļa lēmumu LKP CK birojs 1969.gada 8.maijā nolēma, sadalot līdz tam pastāvošo LKP Rīgas pils. Ļeņina rajonu, nodibināt LKP Rīgas pilsētas Piejūras rajona komiteju (RK), apstiprināja jaundibināmā rajona organizācijas biroju 6 biedru sastāvā, uzdodot tam sagatavot un sarīkot rajona partijas konferenci. 1)

Ar LKP CK biroja lēmumu 1969.g. 16.maijā LKP Rīgas pils. Piejūras RK pārdēvēja par LKP Rīgas pils. Ļeņingradas rajona komiteju (RK). 2)

1969.g. 16.maijā Latvijas PSR Augstākās Padomes Prezidijs nolēma izveidot Rīgas pils. Ļeņingradas rajonu, nododot tam daļu Rīgas pils. Ļeņina rajona teritorijas šādās robežās: no Oktobra tilta (tagad Akmeņu tilts) pa Uzveres, Majakovske (tagad Raņķa dambis) un Rainberga (tagad A.Grīna) bulvārim, Slokas un Kalnciema ielu līdz dzelzceļa pārbrauktuvei, pa Rīgas-Tukuma dzelzceļa līniju līdz pilsētas robežai, pa pilsētas robežu, Lielupes labo krastu, Rīgas jūras līča krastu un Daugaves kreiso krastu līdz Oktobra tiltam. 3)

1) LVA, PA-101.f., 33.apr., 31.1., 315.lp.

2) Turpat, 330.lp.

3) Latvijas PSR Augstākās Padomes un Valdības Ziņotājs - 1969.gada 29.maijā - Nr.22, 657.lpp.

1969.g. 12.jūnijā notika pirmā LKP Rīgas pils. Ļeņingradas rajona organizācijas konference, tajā ievēlēja RK 61 biedra sastāvā. RK plēnums ievēlēja 11 RK biroja locekļus, kā arī sekretārus. 4) RK un tās biroja personālais sastāvs mainījās. LKP rajona komiteja vadīja visu partijas darbu seva rajona teritorijā.

LKP CK 1975.g. 12.septembra biroja sēdē nolēma piešķirt Rīgas ražošanas apvienības "Radiotehnika" partijas komitejai 5) partijas RK tiesības partijas biedru un biedru kandidātu uzņemšanas, uzskaites un komunistu personālo lietu izskatīšanas jautājumos. 6) Apvienības partijas komiteja pakļāvās LKP Rīgas pils. Ļeņingradas RK.

No 1969.g. līdz 1987.g. LKP Rīgas pils. Ļeņingradas RK aparātā bija šādas struktūrvienības: 7)

- propagandas un agitācijas nodaļa,
- organizatoriskā darba nodaļa,
- rūpniecības un transporta nodaļa,
- vispārējā nodaļa (dibināta 1972.gadā). 8)

---

4) LVA, PA-1101.f., 1.apr., 2.l., 63.lp. un 5.l., 3.lp.
 5) Sk. Rīgas ražošanas apvienības "Radiotehnika" partijas komitejas (PA-409.fonds) vēsturisko izziņu.
 6) LVA, PA-101.f., 39.apr., 27.l., 136.lp.
 7) Turpat, 33.apr., 23.l., 21.lp.
 8) LVA, PA-101.f., 36.apr., 122.l., 25.lp.

LKP Rīgas pils. Leningradas rajona organizācijā
1969. gadā ietilpa 83 ⁹⁾ un 1987.gadā 121 pirmorganizā-
cija. ¹⁰⁾

Vēsturisko izziņu
sastādīja
vec.referents

V.Šalda

---

9) LVA, PA-1101.f., 1.apr., 2.l., 26.lp.

10) LVA, PA-101.f., 59.apr., 127.l., 72.lp.

Latvijas Komunistiskās partijas
Rīgas pilsētas Ļeņingradas rajona komiteja

Vēsturiskās izziņas

turpinājums

1988.-1991.g.g.

PA-1101.fonds

I

80.gadu beigās Latvijā saasinājās sabiedriski politiskā situācija. Līdzšinējie pārbūves tempi nebija devuši gaidītos rezultātus un valstī bija uzkrājušās daudzas neatrisinātas problēmas ekonomiskajā, sociālajā sfērās, kā arī starpnacionālajās attiecībās. Radikālākas pārmaiņas bija nepieciešamas arī partijas iekšienē. 1988.gadā aizsāktais partijas reorganizācijas process turpinājās.

1989.gada rudenī Latvijā izraisījās diskusija par LKP statusu. Izkristalizējās divi viedokļi - veidot jaunu, neatkarīgu Latvijas Komunistisko partiju vai palikt uz jau esošās PSKP platformas. Tā rezultātā 1990.gada 6.-8.aprīlī LKP 25.kongresā notika šķelšanās.

Visi šie procesi atspoguļojās arī LKP Rīgas pilsētas Ļeņingradas rajona organizācijas tālākā darbībā. Arī šeit sākās šis polarizācijas process, kas sevišķi pastiprinājās pēc Latvijas Republikas neatkarības deklarācijas pasludināšanas 1990.gada 4.maijā.

Rajona organizācijā sāka strauji samazināties partijas biedru skaits. Daļa partijas biedru bija par palikšanu uz PSKP platformas, bet otra daļa - par neatkarīgas Latvijas Komunistiskās partijas izveidošanu, vēl citi vispār negribēja

- 2 -

būt Komunistiskās partijas biedri. Ja 1990.gada sākumā organizācijas uzskaitē bija 7861 PSKP biedri un kandidāti, kā arī 131 pirmorganizācija, tad 1991.gada I pusgadā - 4862 PSKP biedri un kandidāti, - 1000 pirmorganizācijas.¹

Rajona komiteja darbojās PSKP platformas ietvaros. Lai saglabātu PSRS konstitucionālo kārtību Latvijā, 1991.gada 14.janvāra biroja sēdē tika nolemts organizēt Vislatvijas Glābšanas Komitejas štābu rajonā.² 1991.gada 18.-21.februāra biroja sēdē tika nolemts Latvijas Republikas Augstākās Padomes rīkoto aptauju 1991.gada 3.martā uzskatīt par sociologisku un sarīkot rajonā 1991.gada 17.martā referendumu par PSRS saglabāšanu.³

Laikā no 1988.gada līdz 1991.gadam rajona komitejā ir notikušas struktūras izmaiņas. 1988.gadā darbojās šādas nodaļas: organizatoriskā nodaļa, agitācijas un propagandas nodaļa, rūpniecības un transporta nodaļa, vispārējā nodaļa un partijas komisija. Bet 1989.gadā - organizatoriskā darba nodaļa, ideoloģiskā darba nodaļa,⁴ kā arī lietvedības sektors, uzskaites sektors un partijas komisija.⁵

1991.gadā rajona organizācija tika sadalīta pēc teritoriālā principa. Teritoriālajā partijas apgabalā ietilpa: dotajā teritorijā esošo darba kolektīvu un dzīves vietas pirmorganizācijas, kā arī partijas biedri, kuri dzīvoja apga-

¹ LVA, PA-101.fonds, 65.apraksts, 90.lieta, 56.-61.lapas.

² LVA, PA-1101.fonds, 34.apraksts, 2.lieta, 2.lapa.

³ Turpat, 20.lapa.

⁴ Turpat, 30.apraksts, 4.lieta, 116.lapa.

⁵ Turpat, 3.lieta, 120.lapa.

bala teritorijā.¹ Ļeņingradas rajonā šādi apgabali bija pieci: Bolderāja, Imanta, Ilguciems, Centrs un Āgenskalns. Katrā partijas apgabalā bija sekretāru padomes, kuras bija pakļautas rajona komitejas atbildīgam organizatoram.

1991.gada augustā Latvijas Komunistiskās partijas Ļeņingradas rajona komiteja savu darbību izbeidza.

II

Saskaņā ar Latvijas Republikas Augstākās Padomes 1991.gada 10.septembra lēmumu Nr.377 "Par dažu sabiedrisko un sabiedriski politisko organizāciju darbības izbeigšanu" Latvijas Valsts arhīvs pārņēma Latvijas Komunistiskās partijas Centrālās Komitejas arhīvu. Tai skaitā - LKP Ļeņingradas rajona komitejas dokumentus, kuri tur atradās, jo atsevišķi šis rajona komitejas dokumenti arhīvā netika nodoti.

Rajona komitejas dokumentu par 1988.-1991.gadiem apstrādes rezultātā ir konstatēti šādi dokumentu veidi: IX konferences, plēnumu un biroja sēžu protokoli, PSKP biedros un biedru kandidātos uzņemto personas lietas, PSKP biedru un kandidātu personāllietas, masveida izstāšanās no PSKP personāllietas.

Ir sastādīti 8 apraksti, 2 aprakstu papildinājumi un pavisam kopā izveidotas 116 lietas. Pastāvīgi glabājamo lietu apraksti:

- 14.apraksta papildinājums par 1981.gadu - 1 lieta
- 28.apraksts par 1988.g. - 5 lietas
- 30.apraksts par 1989.g. - 5 lietas

¹ LVA, PA-1101.fonds, 34.apraksts, 1.lieta, 6.lapa.

32.apraksts par 1990.g.	- 4 lietas
34.apraksts par 1991.g.	- 2 lietas
<hr/>	
Kopā	- 17 lietas.

Personālsastāva lietu apraksti:

25.apraksta papildinājums par 1986.gadu	- 6 lietas
29.apraksts par 1988.gadu	- 8 lietas
31.apraksts par 1989.gadu	- 18 lietas
33.apraksts par 1990.gadu	- 61 lieta
35.apraksts par 1991.gadu	- 6 lietas
<hr/>	
Kopā	- 99 lietas

Nav atrasti dokumenti par komitejas nodaļu darbu, biedru uzskaiti, algu saraksti, personu rēķinu kartiņas, finansu atskaites, kā arī X un XI konferenču protokoli, 1990.gada plēnuma protokols Nr.8, 1991.gada plēnuma protokols Nr.3.

Pastāvīgi glabājamo lietu apraksti par 1988.-1991.gadiem ir sastādīti pēc nomināli hronologiskā principa. Personāllietu veidošanas princips lietām ir šāds: lietas apvienotas sējumos pa gadiem, sistematizētas pēc latviešu alfabēta, katram sējumam sastādīts iekšējais apraksts.

Atsevišķās lietās tika sakārtotas personāllietas par 1990.-1991.gados ^{notikuso} masveida izstāšanos no PSKP.

Personāllietas, kuras sastāvēja no viena kopēja biroja lēmuma un iesniegumiem vai pirmorganizāciju sapulču protokolu izrakstiem, tika komplektētas lietās hronologiskā secībā pēc biroju lēmumiem (33.apraksta 59., 60.lietas, 35.apraksta 61.lieta).

Personāllietas, kuras sastāvēja no iesnieguma un attiecīgās pirmorganizācijas sapulces protokola izraksta, tika komplektētas lietās hronologiskā secībā pēc pirmorganizācijas

sapulces protokola izraksta (35.apraksta 611ieta).

Atšķirībā no iepriekšējiem gadiem, aprakstā Nr.33 par 1990.gadu, ir iekļautas PSKP biedru kandidātos uzņemto personas lietas.

Ir sastādītas lietas un iekļautas papildaprakstos arī par 1981. un 1986.gadiem. Papildaprakstā par 1986.gadu ir atbrīvoto nomenklatūras darbinieku personas lietas, kuras tika veidotas katra atsevišķi.

Visas personāllietas ir sistematizētas pēc latviešu alfabēta.

Dokumentu apstrādes rezultātā ir veikta to zinātniskās, vēsturiskās un praktiskās vērtības noteikšana. Atlasītas deviņas lietas ar dokumentiem, kurām nav praktiskas un vēsturiskas vērtības (no tām viena lieta ar dubletēm) un sastādīts akts Nr.1.

Izziņu sastādīja
vec.fondu glabātāja

Sproģe

I.Sproģe

Latvijas Komunistiskās partijas
Rīgas pilsētas Ļeņingradas rajona komiteja

PA- 1101. fonds

Vēsturiskās izziņas
papildinājums
par 1989.- 1991. gadu

II

1999. gada novembrī tika izveidots ilgtermiņa glabājamo lietu apraksts ar partijas biedru un biedra kandidātu kartēm, partijas uzskaites kartiņām. Šie dokumenti arhīvā tika saņemti no LKP Centrālās Komitejas (skat. 1991.gada 25.septembra dokumentu pārņemšanas- nodošanas aktu).

Aprakstīšanas rezultātā tika izveidots ilgtermiņa glabājamo lietu apraksts Nr. 36 par 1989.- 1991. gadu ar 7 lietām par 1557 personām.

Dokumenti par katru personu ir sakārtoti alfabētiskā secībā.

Ir izveidoti 2 pastāvīgi glabājamo lietu aprakstu papildinājumi ar 4 lietām.

- 32. apraksta papildinājums par 1990. gadu - 2 lietas
- 34. apraksta " par 1991. gadu - 2 lietas

Pavisam fonds Nr. PA- 1101 ir papildināts ar 11 lietām.

Aprakstu papildinājumi sastādīti, ievērojot iepriekšējo dokumentu aprakstīšanas principu t.i. pa gadiem.

Vad. arhīviste

I. Sprōģe

I. Sprōģe